

**Česká školní inspekce
Moravskoslezský inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIT-751/18-T

Název	Základní škola a Mateřská škola Osoblaha, příspěvková organizace
Sídlo	Třešňová 99, 793 99 Osoblaha
E-mail	kristinik@zosoblaha.cz
IČ	00852490
Identifikátor	600131963
Právní forma	příspěvková organizace
Zastupující	Mgr. Petr Kristiník
Zřizovatel	obec Osoblaha
Místo inspekční činnosti	Třešňová 99, 793 99 Osoblaha Pavlovická 46, 793 99 Osoblaha
Termín inspekční činnosti	9. 4. 2018 – 12. 4. 2018

Inspekční činnost byla zahájena předložením pověření k inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání poskytovaného základní školou, mateřskou školou a školní družinou podle školních vzdělávacích programů podle § 174 odst. 2 písm. b) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů.

Zjišťování a hodnocení naplnění školních vzdělávacích programů a jejich souladu s právními předpisy a příslušnými rámcovými vzdělávacími programy podle § 174 odst. 2 písm. c) školského zákona.

Charakteristika

Základní škola a Mateřská škola Osoblaha, příspěvková organizace (dále „škola“) sdružuje základní školu s nejvyšším povoleným počtem 500 žáků, mateřskou školu s nejvyšším povoleným počtem 44 dětí, školní družinu s nejvyšším povoleným počtem 100 žáků a školní jídelnu. Škola se nachází v příhraniční oblasti identifikované jako sociálně vyloučená lokalita. Časté střídání místa pobytu některých rodin způsobují změny v počtech i složení kolektivů žáků a dětí během školního roku. Jen v prvním pololetí školního roku 2017/2018 se jednalo celkem o 36 přestupů v rámci plnění povinné školní docházky.

Základní škola vykazovala ke dni inspekce 189 žáků, přibližně polovina z nich dojíždí z okolních obcí. Běžná výuka probíhá v 1. až 9. ročníku, v každém po jedné třídě. Ve škole jsou dále zřízeny dvě třídy podle § 16 odst. 9 školského zákona pro žáky s lehkým mentálním postižením, ve kterých se vzdělávalo 22 žáků. Další 9 žáků se speciálními vzdělávacími potřebami bylo zařazeno v běžných třídách. Ve dvou třídách mateřské školy, s rozdělením dětí zpravidla podle věku, se vzdělávalo 28 dětí včetně 8 dětí v posledním roce před zahájením povinné školní docházky a 4 děti s odkladem povinné školní docházky. Pro školní rok 2017/2018 byly uplatněny dva požadavky na přijetí dítěte v posledním povinném ročníku předškolního vzdělávání a žádný zákonný zástupce neoznámil škole vzdělávání svého dítěte individuálním způsobem. V době inspekční činnosti nebylo evidováno žádné dítě se speciálními vzdělávacími potřebami, s odlišným mateřským jazykem ani dítě mladší tří let. Školní družina měla tři oddělení, ve kterých bylo přihláшено celkem 68 žáků.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Ředitel školy byl do funkce jmenován na základě konkurzního řízení k 1. srpnu 2014. Splňuje kvalifikační požadavky pro výkon funkce a plní právní povinnosti vyplývající z příslušných ustanovení školského zákona. Potřebným způsobem spolupracuje se školskou radou a umožňuje jí přístup k požadovaným informacím a dokumentům. Celkový systém řízení pozitivně ovlivňují jeho organizační dovednosti i dřívější zkušenosti a znalosti. Využívá demokratický přístup založený na každodenním osobním kontaktu se žáky i pedagogickými pracovníky. Řídící a kontrolní pravomoci částečně delegoval na širší vedení školy, jehož členové plní své úkoly v rámci stanovených kompetencí. Po nástupu stávajícího ředitele došlo i ke změně na pozici jeho zástupce, který řeší především problematiku základní školy. Pro mateřskou školu jsou potřebné kompetence vymezeny vedoucí učitelce, která respektuje pravidla spolupráce s ředitelem školy a ve většině případů s ním projednává záležitosti týkající se provozu i vzdělávání. Menší pozornost ředitele věnovaná řízení této součásti však vedla k dílčím nedostatkům v oblasti provádění pravidelné kontrolní a hospitační činnosti a uplatňování inovativních metod při vzdělávání dětí. Provoz školní družiny je zajišťován na požadované úrovni vedoucí vychovatelkou. Zásadní dokumenty a rozhodnutí vztahující se k realizovanému vzdělávání projednává pedagogická rada. Platné školní řády i vnitřní řády organizace obsahují jednoznačná a srozumitelná pravidla stanovená pro všechny příslušné součásti. Učební plány pro jednotlivé ročníky jsou dodržovány. Aktuální rozvrh vyučovacích hodin respektuje zásady školní psychohygiény.

Koncepce školy je zaměřena na vytváření komplexních podmínek pro efektivní vzdělávání s prioritou podpory získávání dovedností v oblastech, ve kterých by se žáci v daném regionu mohli uplatnit. Jedná se především o environmentální výchovu v souvislosti s pěstitelskými pracemi a rozvoj manuální zručnosti. K tomuto účelu se nově připravuje vhodný školní pozemek a v rámci projektu z výzvy č. 57 dotované z Evropského sociálního fondu a MŠMT

byla provedena celková obnova vybavení žákovské dílny, kde probíhá pravidelná výuka. Škola rovněž úspěšně pracuje na vytváření pozitivního sociálního klimatu a kvalitních podmínek pro všechny žáky včetně žáků se speciálními vzdělávacími potřebami. Formou společných akcí zaměřených na vzájemné poznávání se podařilo posílit spolupráci základní školy s mateřskou, a tím usnadnit dětem přechod na vyšší stupeň vzdělávání. Dílčí strategické cíle vedení školy průběžně vyhodnocuje a přizpůsobuje reálným možnostem pro jejich naplňování.

Pedagogický sbor základní školy tvořilo šestnáct učitelů a dvě asistentky pedagoga. Šest učitelek nespĺňuje podmínky odborné kvalifikace, dvě z nich však mohou vykonávat přímou pedagogickou činnost v důsledku délky pedagogické praxe na příslušném druhu školy a dosaženému věku. Ředitel školy pravidelně oslovuje zájemce formou inzerátů, informací na webových stránkách školy i spoluprací s příslušnými pracovišti Úřadu práce, žádný však dosud neprojevil zájem. Ve výuce se absence odborné kvalifikace zásadně neprojevila. Výchovný poradce a školní metodik prevence absolvovali příslušná specializační studia. Aktuálně dva vyučující dokončují studium k rozšíření odborné kvalifikace. Ve školní družině je vzdělávání zajištěno třemi kvalifikovanými vychovatelkami. V mateřské škole působí tři odborně kvalifikované učitelky. Další vzdělávání pedagogických pracovníků se řídí plánem a vychází z aktuálních požadavků školy. V uplynulém období se soustředilo na problematiku týkající se managementu organizace, v základní škole bylo zaměřeno na doplňování odborné kvalifikace, jazykové vzdělávání a prohlubování odborných znalostí. Poznatky z navštívených kurzů jsou vyučujícími zřetelně aplikovány a uplatňovány ve vzdělávacím procesu. Účast na seminářích je částečně limitována složitější dopravní obslužností v regionu, vzdáleností školy od vzdělávacích center a komplikacemi při zabezpečování výuky za nepřítomné pedagogy. Tyto skutečnosti ovlivnily zejména četnost dalšího vzdělávání učitelek v mateřské škole, kterým schází například doplňování poznatků o inovativních trendech v předškolním vzdělávání i pravidelná metodická podpora.

Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání „Otevřená škola“ je koncipován jako jeden dokument, v němž jsou zakomponovány učební plány pro vzdělávání žáků základní školy a zároveň žáků se speciálními vzdělávacími potřebami. Ve speciálních třídách jsou žáci prvního stupně vzdělávání podle individuálních vzdělávacích plánů, které vycházejí z Rámcového vzdělávacího programu pro základní vzdělávání dle minimálních výstupů. Vzdělávání žáků druhého stupně v těchto třídách je realizováno dle dobíhajícího učebního plánu podle Rámcového vzdělávacího programu pro základní vzdělávání s přílohou pro vzdělávání žáků s lehkým mentálním postižením. Školní vzdělávací program je zpracován promyšleně, v návaznosti na reálné podmínky. Škola průběžně vyhodnocuje jeho efektivitu ve výuce jednotlivých ročníků a v případě potřeby provádí jeho úpravy. Na legislativní změny včas reaguje prováděním požadovaných aktualizací. Mateřská škola má formulovanou svou strategii vzdělávání ve školním vzdělávacím programu pro předškolní vzdělávání „Svět kolem nás“, jehož základním cílem je rozvoj dětí v samostatné, schopné a jedinečné osobnosti s uplatněním v různých životních situacích. Školní vzdělávací program pro školní družinu je zpracován dle příslušných právních předpisů a je hlavním podkladem pro tvorbu ročního plánu zájmových činností.

Škola velmi zodpovědně přistupuje k povinnostem v oblasti společného vzdělávání. Školní poradenské pracoviště v základní škole tvoří výchovný poradce a školní metodik prevence. Komunikace se školskými poradenskými zařízeními, zajišťování a dodržování podpůrných opatření pro žáky s platným doporučením spadá do kompetencí zástupce ředitele školy. Vedení dokumentace žáků s potřebou podpůrných opatření je přehledné a systematické. Spolupráce školního poradenského pracoviště a pedagogického sboru je velmi dobrá. Všichni vyučující jsou seznámeni s potřebami jednotlivých žáků a ve většině případů

i s jejich rodinným a sociálním zázemím. Tyto poznatky efektivně uplatňují v průběhu vzdělávání.

Většina vzdělávání probíhá v opraveném prostorném objektu na ulici Třešňová. Zde jsou umístěny všechny kmenové učebny základní školy, odborné učebny výpočetní techniky, výtvarná pracovna a nově vybavená školní knihovna. Interaktivní nebo didaktická technika je zatím instalována jen ve vybraných učebnách, její dostupnost se obvykle řídí rozpisem, případně dohodou dle aktuální potřeby. Učitelé mají pro zefektivnění výuky a vedení dokumentace k dispozici počítače nebo notebooky. Mateřská škola využívá dvě prostorné třídy se společným sociálním zázemím a aulu pro společná setkávání, divadelní představení nebo pohybové aktivity. Okolní příroda a rekonstruovaná přilehlá školní zahrada s venkovními herními prvky zajišťují optimální podmínky pro environmentální vzdělávání a zdokonalování pohybových schopností dětí. Vhodné vybavení hračkami, stavebnicemi i didaktickými pomůckami přispívá k rozvoji jejich myšlení a manipulačních dovedností. Nábytek ve třídách i v jídelně odpovídá ergonomickým potřebám dětí předškolního věku. Součástí celého areálu je tělocvična, školní jídelna a obecní multifunkční hřiště využívané k výuce tělesné výchovy a k pohybovým aktivitám. Od nástupu nového ředitele byly provedeny celkové úpravy sociálního vybavení, čímž se značně zlepšily hygienické podmínky. Školní družina je umístěna v samostatné budově na ulici Pavlovická. Její vnější vzhled i vnitřní vybavení je již zastaralé a vyžaduje postupnou obnovu. Dosud se podařilo provést rekonstrukci šaten a dobře je vybavena i přilehlá zahrada. Vedle svého vlastního zázemí standardně vybaveného stavebnicemi, hrami a spotřebním materiálem může školní družina využívat také další prostory školy (tělocvičnu, odborné učebny).

Škola vytváří podmínky pro zajištění bezpečnosti dětí a žáků při školních i mimoškolních aktivitách a podporuje tak jejich zdravý psychický, sociální i fyzický vývoj. Děti a žáci jsou seznamováni s riziky a poučováni v oblasti bezpečnosti a ochrany zdraví a požární ochrany. Ke zvýšení bezpečnosti přispělo zajištění všech vchodů do budovy školy nainstalováním elektronického kamerového systému. Pedagogičtí pracovníci jsou seznamováni se zásadami bezpečnosti a ochrany zdraví dětí a žáků.

V oblasti školního stravování nevěnovala školní jídelna přiměřenou pozornost podpoře zdravého způsobu výživy. Při přípravě pokrmů byly používány finančně nákladné potraviny, dehydrované směsi a polotovary na úkor čerstvých surovin, které jsou vhodnější pro zdravý vývoj dětí a žáků. Pozitivním prvkem ke zlepšení stravovacích návyků žáků je zapojení školy do projektu, v rámci kterého je všem žákům poskytováno dotované ovoce, zelenina, mléko a mléčné výrobky. Pitný režim byl zajištěn po celou dobu pobytu dětí v mateřské škole. Pro žáky základní školy jsou připravovány dopolední svačiny.

Škola hospodařila s finančními prostředky poskytnutými ze státního rozpočtu na přímé výdaje na vzdělávání a účelovými dotacemi z rozvojových programů MŠMT. Další prostředky získala na financování podpůrných opatření, dotace od zřizovatele a z příslušného Úřadu práce, zřizovatel poskytoval finanční prostředky na provozní výdaje v nezbytně nutné míře. Z investiční dotace zřizovatele a vlastních zdrojů uhradila rekonstrukci budovy a technické zhodnocení zařízení školy. K financování svých potřeb škola dále využívala příjmy z doplňkové činnosti (pronájmy bytových a nebytových prostor, provozování turistické ubytovny, svačiny pro žáky a obědy pro cizí strážníky). Finanční prostředky, které měla škola k dispozici, umožnily realizovat školní vzdělávací programy.

Ředitel aktivně pracuje v Místní akční skupině Rozvoj Krnovska zaměřené na podporu komunitně vedeného místního rozvoje regionu a využívá tak příležitost k součinnosti s řadou dalších subjektů okolních obcí, škol a místních firem, což přispívá k rozšiřování vzdělávací nabídky (exkurze, výlety, poznávání regionu). V působení na žáky se osvědčila i spolupráce

s obecně prospěšnou společností ALTHAIA, která realizuje projekty zabývající se problematikou sociálně vyloučených skupin obyvatelstva a společně s vedením školy zajišťuje také besedy nebo projektové dny k volbě povolání. Sportovní aktivity podporuje místní tělovýchovná jednota, možnost rozvíjet umělecké zájmy v místě bydliště poskytuje žákům Základní umělecká škola z Města Albrechtice, která má v budově školy zařízení odloučené pracoviště. Promyšlená nabídka kroužků přináší žákům možnost věnovat se svým zálibám (taneční, sportovní, počítače, šachy, paličkování) nebo si rozšiřovat své znalosti a dovednosti (cvičení z matematiky, psaní na klávesnici, muzejní kroužek). Výsledky svého působení škola úspěšně prezentuje na akcích pro veřejnost pořádaných společně se zřizovatelem. Přehledné informace o činnosti všech součástí školy jsou dostupné na pravidelně aktualizovaných webových stránkách www.zsosoblaha.cz.

Hodnocení průběhu vzdělávání

Sledovaná výuka na prvním stupni směřovala k naplnění požadovaných výstupů a rozvoji vědomostí a dovedností žáků podle jejich individuálních možností. Vyučující většinou vhodně střídali frontální formu se samostatnou a skupinovou prací, volili efektivní metody k dosažení stanoveného cíle a účelně používali odpovídající výukové materiály a učební pomůcky. Navazovali na znalosti žáků z předcházejících hodin i praktického života, rozvíjeli jejich logické myšlení a schopnost pracovat s informacemi. Poskytovali všem žákům příležitost aktivně se zapojit do výuky. Dílčí pokroky podporovali převážně kladným slovním hodnocením. Motivovali žáky zajímavostmi a zkušenostmi ze života. Výuka umožňovala žákům upevnit si již získané vědomosti a uplatnit je při řešení jednoduchých problémových úloh, do kterých byly účelně zakomponovány také mezipředmětové vztahy. Zaznamenané výsledky provedených činností žáci dokázali přehledně shrnout a prezentovat před ostatními. Při plnění zadaných úkolů zodpovědně přistupovali k samostatné práci i činnostem vyžadujícím spolupráci. Komunikovali na úrovni přiměřené jejich věku.

Hospitované hodiny zaměřené na výchovné předměty byly dobře připravené po materiální, metodické i organizační stránce. Vyučující podporovali aktivní přístup žáků k výuce, vhodně je motivovali, průběžně hodnotili a oceňovali pochvalou jejich snahu. Pracovní činnosti vedly žáky k praktickému používání elementárních postupů při práci zvolenou technikou, podněcovaly je k tvořivému myšlení a rozvíjely pečlivost i vytrvalost při plnění zadaného úkolu.

Na druhém stupni skladba sledované výuky v jednotlivých třídách odpovídala věku žáků a stanovené cíle byly většinou splněny. Výuka byla přehledně a logicky strukturovaná, náročnost učiva odpovídala specifickým podmínkám konkrétních žakovských kolektivů. Ve výuce českého jazyka byla podporována čtenářská gramotnost, orientace v gramatických jevech, tvořivost a rozvoj paměťových schopností. Převažovala frontální forma výuky doplněná samostatnou prací, zaznamenaná byla i práce všech žáků s textovým editorem na počítači. Učitelé se snažili udržet pozornost žáků, sledovali výslovnost i obsahovou správnost jejich projevů. Průběžně ověřovali kladením otázek zvládnutí učiva žáky, reagovali na jejich individuální chyby a analyzovali je. Kladli důraz na logické myšlení a přesné vyjadřování. Při samostatné práci žákům dle potřeby pomáhali. Individuální zkoušení žáků bylo ve sledované výuce ojedinělé.

V hodinách anglického a německého jazyka učitelky žáky seznamovaly s obsahem vyučovací hodiny a průběžně je motivovaly k jednotlivým činnostem. Při hodnocení žáků využívaly převážně motivační pochvalu. Frontální forma se střídala s prací ve dvojicích, ve výuce anglického jazyka byla velmi vhodně začleněna skupinová činnost s výběrem vhodných leaderů. Zařazována byla i samostatná práce s pracovními listy, diferenciací

zadávaných úkolů však byla minimální. Pokyny při činnostech zaměřených na upevnování slovní zásoby a gramatiky byly ve většině sdělovány v cizím jazyce, jen výjimečně s překladem do češtiny. Žáci byli vedeni k porozumění poslechového textu a nacvičovali reálné situace. Při těchto činnostech prokazovali různou úroveň znalostí. Vyučující věnovaly pozornost správné výslovnosti, upevnování již probraného učiva, vytváření prostoru ke vzájemné komunikaci a poskytování příležitostí k vyhledávání informací nebo k práci se slovníky. Některé hodiny anglického jazyka jsou vyučovány nekvalifikovanou učitelkou, ale tato skutečnost neměla vliv na kvalitu výuky, jelikož dotyčná vyučující absolvovala v rámci dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků velké množství kurzů k výuce cizího jazyka. Hospitované hodiny na nižším stupni byly vedeny plynulým anglickým mluvním projevem, interakce mezi žáky navzájem a učitelkou korespondovaly s výstupy školního vzdělávacího programu pro dané období. Střídání výukových metod, změny organizačních jednotek, rytmizace anglických písní a využívání názorných pomůcek vedlo žáky ke stále pozornosti a aktivitě.

Výuku přírodopisu a dějepisu charakterizovala zejména úvodní aktivita na straně učitele, poté žáci pracovali ve skupinách s jasně zadanými úkoly. Vhodnými příklady jim přibližoval probírané téma. Žáci učivo ovládali a vyučující je na závěr společně se spolužáky slovně hodnotil. K dané problematice se žáci většinou dokázali vyjadřovat a jejich znalosti včetně vyvozování souvislostí s evropskými dějinami byly na dobré úrovni. V předmětu byl přirozeným způsobem upevňován pozitivní vztah žáků k přírodě a jejich myšlení v souvislostech, které je vedou k ochraně životního prostředí a utváření žebříčku správných životních hodnot.

Ve výuce matematiky a fyziky výrazně převažovalo frontální vyučování s výkladem a společným ústním či písemným procvičením učební látky, ostatní formy práce podporující kooperativní techniky a činnostní učení byly uplatňovány v minimální míře. Zvolený způsob výuky neumožňoval výraznější uplatnění individuálního přístupu ke všem žákům. Rovněž absence širší diferenciac učiva do značné míry eliminovala možnosti žáků v porozumění probíraného učiva. Žáci pracovali převážně na stejných úkolech se stejnou mírou obtížnosti, nadaným žákům byly ve vyučovacích hodinách zřídka vytvářeny další vhodné příležitosti pro jejich rozvoj. V průběhu individuální práce vyučující kontrolovali správnost řešení jednotlivých úkolů, upozorňovali žáky na chybná řešení, případně naznačovali návod na postup při výpočtech. Žáci prokazovali převážně požadované znalosti, jen minimálně byly zaznamenány problémy v aplikaci základních matematických operací a v používání správné terminologie. Ve sledované hodině fyziky byl výklad učiva doplňován praktickými ukázkami jednotlivých pokusů, menší zájem některých žáků o výuku však nedával prostor pro větší efektivitu hodiny. V hodině informatiky se žáci pod vhodným vedením učili základům práce s prezentacemi. Ve výuce vládla klidná pracovní atmosféra, učitel práci žáků průběžně kontroloval a pomáhal s řešením úkolů žákům vyžadujícím podporu.

Hospitovaná hodina tělesné výchovy se uskutečnila v tělocvičně. Příprava vyučujícího byla promyšlená. Učitel cíleně vedl skupinu žáků k dodržování nastavených pravidel chování (ohleduplnosti, zvládnání emocí při hře a vyrovnání s neúspěchem) a bezpečnosti. V rámci úvodní rušné části hodiny se žáci rozběhali, následná průpravná část byla věnována protahovacím cvičením s cílem procvičení jednotlivých svalových skupin. V hlavní části hodiny žáci účelně využívali učební pomůcky – gymnastické nářadí. V závěrečné části procvičovali a upevňovali skupinovou činnost při hře. Vyučující velmi dobře pracoval s chybou. Jeho průběžné hodnocení umožňovalo žákům vnímat vlastní pokrok. Efektivita hodiny tělesné výchovy byla velmi dobrá.

Pokud se v průběhu vzdělávání vyskytly obtíže, učitelé žákům většinou věnovali potřebnou individuální pozornost a poskytli jim zvýšenou podporu. Ve třídách panovala příjemná atmosféra a demokratické prostředí. Vztahy mezi žáky a vyučujícími byly přátelské, ale v rovině vzájemného respektu a úcty. Prvky sebehodnocení a vzájemného hodnocení byly uplatňovány příležitostně, pokud se vyskytly, dokázali žáci stručně zformulovat své vlastní působení v hodině. V závěru vyučovacích jednotek bylo obvykle provedeno krátké společné zhodnocení hodiny. V menší míře byla ve výuce zaznamenána podpora žáků nadaných formou diferencovaného zadávání úkolů a příkladů vyšší náročnosti s cílem účinně využít a rozvíjet jejich osobní potenciál a nadání.

Hospitační činnosti ve speciálních třídách byla zjištěna kvalitní úroveň vzdělávání žáků. Speciální metody, postupy i výběr pomůcek, ale především kooperace pedagogických pracovníků, včetně spolupráce s asistenty pedagogů, vytvářela příjemné a podnětné prostředí. Pedagogové dokázali reagovat na aktuální potřeby žáků a přizpůsobovat činnosti tak, aby vzdělávací proces proběhl s nejvyšší mírou nabídky vzdělávacích aktivit. Asistentky pedagoga pracovaly se žáky v kmenových třídách, pod přímým vedením vyučujících. Poskytování podpory se projevovalo ve vhodném vysvětlování pojmů, předkládání názorných pomůcek a profesionální reakcí na případné nevhodné projevy chování. Spolupráce učitelů s asistenty pedagoga byla efektivní a prospěšná kolektivu celé třídy. Shlédnutá výuka byla zaměřována na propojení získaných vědomostí v praktickém životě, vedení žáků k vzájemné pomoci a respektu. Vzdělávací i výchovné strategie byly přizpůsobovány psychickým i fyzickým možnostem žáků, s uplatňováním individuálního přístupu.

Obvyklý průběh základního vzdělávání pravidelně doplňují tematické dny, třídní nebo celoškolské projekty a jiné motivační formy (soutěže, kulturní vystoupení, účast na besedách a exkurzích). Ročně se přibližně jedná o tři desítky akcí s různým zaměřením. Z projektové činnosti se podařilo zajistit jazykově poznávací výjezd do Anglie zaměřený na seznámení s kulturou jiné země a praktické využití dosud osvojených jazykových dovedností.

Školní družina nabízí množství aktivit dle celoročního plánu, který vychází ze zpracovaného školního vzdělávacího programu. Během hospitací byla zaznamenána pozitivní atmosféra a průběžné vedení žáků k všestranné a otevřené komunikaci, toleranci a ohleduplnosti. V odpoledních blocích byly vhodně nabízeny relaxační a tvořivé činnosti i dostatek možností zapojit se do pohybových her a soutěží, což bylo žáky maximálně využíváno. Vychovatelky vstřícně přistupovaly k jednotlivým žákům a prostřednictvím zajímavých aktivit jim pomáhaly rozvíjet nové praktické dovednosti, zkušenosti, znalosti i postoje. Pestrá skladba různých volnočasových aktivit umožňuje komplexní působení na žáky v oblasti prevence rizikového chování a současně jim poskytuje příležitost k seberealizaci při rozvíjení jejich individuálního zaměření.

Vzdělávání v mateřské škole probíhalo s využitím vhodných témat a vzdělávací nabídka byla realizována pro všechny děti s přizpůsobením jejich věkovému složení. Rovné příležitosti pro zapojení se do činností byly vytvořeny pro všechny děti. Stanovená organizace denních činností respektovala potřeby dětí a optimálně reagovala na jejich věkové a individuální zvláštnosti. Nabídka vzdělávacích aktivit byla naplňována v obou třídách ve spontánních i řízených činnostech. Děti měly volný přístup k výtvarným materiálům, hračkám i stavebnicím, samostatně si je vybíraly a rozvíjely s nimi činnosti i hru, dovedly s nimi tvořit dle vlastní fantazie.

Vzdělávání bylo učitelkami promyšleno a připravováno, rozpracované vzdělávací cíle v integrovaných blocích vycházely ze školního vzdělávacího programu a respektovaly také aktuální podmínky a situace ve třídě i spontánní podněty dětí. Pro jejich naplňování

v realizovaných činnostech však nebyly v dostatečné míře využívány různorodé metody a formy práce. Převažující frontální vzdělávání a samostatná práce neposkytovala dětem možnost skupinových kooperativních činností nebo práci ve dvojicích. Prováděná pedagogická diagnostika dětí vykazovala rezervy při zaznamenávání jejich vývoje v jednotlivých vzdělávacích oblastech tak, aby mohly být získané poznatky použity pro jejich další rozvoj. Vzdělávací nabídka směřovala k naplnění zvolených cílů, ale nebylo v ní v dostatečné míře uplatňováno situační a prožitkové učení. Dětem před zahájením povinné školní docházky se učitelky individuálně věnovaly při rozvoji grafomotoriky a předčtenářských dovedností. Oceňování projevů a výkonů jednotlivých dětí učitelkami vhodně reagovalo na jejich možnosti a zpětná vazba k prováděným činnostem byla pro ně srozumitelná. Během dne měly děti dostatek možností ke komunikaci s učitelkami i mezi sebou. Byly vedeny k hledání řešení různých navozených problémových situací a vhodně probíhalo hodnocení způsobu jejich řešení učitelkami i samotnými dětmi. Pohybové aktivity byly prováděny každý den s využitím vhodných organizačních forem přizpůsobených dovednostem a počtu přítomných dětí. Osobní hygiena probíhala průběžně podle potřeb za pomoci učitelek. Sebeobsahu děti zvládaly zpravidla samostatně, učitelky na ně průběžně dohlížely a upevňovaly jejich dovednosti. Podávání dopolední i odpolední svačiny bylo zajištěno ve třídách a děti měly osvojeny postupy při stolování. Přesun obou tříd na oběd do společné školní jídelny byl pro některé děti náročnější, ale dobře organizačně zvládnutý. Děti měly osvojeny pravidla stolování, v případě potřeby jim vhodně pomáhaly učitelky. Po obědě byly pro děti vyžadující spánek zajištěny vhodné podmínky. V době inspekční činnosti nebyly zaznamenány klidové činnosti po obědě, protože děti nevyžadující spánek odcházejí po obědě zpravidla domů. V odpoledních spontánních činnostech měly děti k dispozici hračky a stavebnice, se kterými rozvíjely vlastní hry, společně se do nich zapojovaly a dovedly o nich hovořit.

Hodnocení výsledků vzdělávání

Hodnocení výsledků vzdělávání žáků škola provádí podle stanovených pravidel, která jsou součástí školního řádu. Průběžné výsledky žáků i celkovou úroveň jejich připravenosti k navazujícímu vzdělávání vyhodnocuje vedení školy v rámci své kontrolní a hospitační činnosti a následně pravidelně projednává individuální a skupinové výsledky vzdělávání při jednání pedagogické rady. Vyučující získávají přehled o znalostech jednotlivých žáků prostřednictvím běžných hodnotících nástrojů, zadáváním vlastních testů a čtvrtletních písemných prací i přímým pozorováním. Z externího testování využívá jen nástroje České školní inspekce. Dosažením požadované úrovně očekávaných výstupů většina žáků bez problémů zvládá přechod z prvního na druhý stupeň základní školy. Z přehledů klasifikace vyplývá, že v uplynulém školním roce 40 % žáků prospělo s vyznamenáním, 55 % prospělo a 5% jich neprospělo. Podobná úroveň byla zaznamenána i v prvním pololetí letošního roku. Každoročně se také sleduje a vyhodnocuje úspěšnost žáků v přijímacím řízení ve středních školách. Převážná většina žáků si volí obory vzdělání s výučním listem, objevují se i jednotlivci, kteří o navazující vzdělávání nejeví zájem. Příslušní pedagogičtí pracovníci s těmito žáky cíleně pracují a vysvětlují jim význam vzdělání pro budoucí uplatnění v životě.

Závěry ze všech využívaných typů hodnocení ovlivňují další řízení vzdělávacího procesu a jeho potřebné úpravy. O výsledcích vzdělávání škola informuje zákonné zástupce žáků prostřednictvím nově zavedené elektronické žákovské knížky, na pravidelných třídních schůzkách, v době konzultačních dnů, při osobních setkáních ve škole či neformálních akcích. Ucelené přehledy jsou uvedeny ve výročních zprávách o činnosti školy.

Celý průběh vzdělávání doplňuje účinný systém prevence rizikového chování, který se opírá o vzájemnou důvěru vyplývající z trvalého osobního kontaktu pedagogů s dětmi i žáky. Činnosti v této oblasti koordinuje metodik prevence, který zpracoval požadovanou dokumentaci a zajišťuje potřebnou spolupráci s příslušnými institucemi. Cíle preventivního programu jsou součástí vzdělávacího procesu a byly vhodně zapracovány do konkrétních témat ve výuce. Pedagogové trvale podporují správné vzory chování, usilují o vytváření žádoucích vztahů v třídních kolektivech, transparentní komunikaci a preventivní diagnostiku. Pozorováním chování dětí a žáků v průběhu inspekční činnosti bylo patrné, že dohodnutá pravidla respektují. Správné nastavení systému prevence rizikového chování se odráží v počtu udělených výchovných opatření, kde převládají pochvaly a jiná ocenění nad kázeňskými opatřeními. Vyšší vykazované počty neomluvených hodin v dokumentaci se většinou týkají jednotlivců a obvykle byly evidovány na školách, ze kterých žáci do Osoblahy přestoupili v průběhu školního roku. Důslednou preventivní práci s těmito žáky i jejich zákonnými zástupci a s podporou příslušných organizací (OSPOD, Policie ČR) se škole daří účelově omlouvanou i prokazatelně neomluvenou absenci výrazně snižovat.

Výsledky zájmového vzdělávání ve školní družině jsou provázány s působením základní školy. Představují je zejména verbální a výtvarné projevy žáků, výstupy tvořivých činností, a informace či fotogalerie z uskutečněných akcí prezentované na webových stránkách školy.

Dosahované výsledky dětí v předškolním vzdělávání odpovídaly cílům stanoveným ve školním vzdělávacím programu. Učitelky vytvářely pro všechny činnosti podmínky, avšak pro větší zapojení dětí a jejich hlubší zájem o jednotlivé aktivity scházelo zařazování a účelné střídání odlišných vzdělávacích metod. Vztahy mezi dětmi byly bezkonfliktní, dokázaly se mezi sebou domluvit a hledat řešení různých společných problémových situací. Děti byly vhodně vedeny k vzájemné toleranci, ohleduplnosti a respektování dohodnutých pravidel. K učitelkám se obracely s důvěrou a plně respektovaly jejich vedení. Výsledky výtvarných i pracovních činností byly prezentovány ve všech prostorách využívaných mateřskou školou. Učitelky zaznamenávají informace o vzdělávání dětí a jejich rozvoji do diagnostických záznamů, ale jejich četnost a způsob vedení neposkytují dostatečné informace pro efektivní využití v dalším rozvoji dětí. Nebyla dostatečně prováděna evaluační činnost jednotlivých integrovaných bloků s využitím a aplikováním poznatků do plánování a stanovování nových vzdělávacích cílů. Děti se chovaly podle společně stanovených pravidel a učitelky vytvářely vhodné podmínky pro rozvoj dobrých vztahů všech účastníků předškolního vzdělávání. Jejich vzájemným respektováním v různorodých situacích předcházely možným konfliktním situacím. Ve všech činnostech a po celou dobu pobytu v mateřské škole se učitelky orientovaly na sociální a osobnostní rozvoj dětí s respektováním jejich věkových i individuálních odlišností.

Závěry

Hodnocení vývoje

- Došlo ke změnám na pozici ředitele, jeho zástupce i ve složení pedagogického sboru.
- Zvýšilo se zapojení do projektů, jejichž výsledkem byla například modernizace žákovské dílny, vybavení školní knihovny nebo realizace jazykového pobytu v Anglii. Škola začala využívat rovněž aktivity Místní akční skupiny Rozvoj Krnovska.
- Koncepce školy se zaměřila na podporu manuálních dovedností v dílnách a pěstitelských pracích, čímž vytváří žákům příležitost pro jejich možné budoucí uplatnění v regionu.

- Byly vytvořeny podmínky pro vzdělávání žáků s lehkým mentálním postižením ve speciálních třídách.
- Rozšířila se spolupráce mezi mateřskou a základní školou.
- Pro předávání informací rodičům byly zavedeny elektronické žákovské knížky.

Silné stránky

- Příznivé klima ve škole a práce s žáky založená na empatickém přístupu a vzájemném respektu účinně napomáhá vytváření pozitivních vztahů mezi účastníky vzdělávání.
- Zodpovědný přístup pedagogických pracovníků k naplňování zásad společného vzdělávání vytváří žákům se speciálními vzdělávacími potřebami potřebné předpoklady pro úspěšné plnění školní docházky, včetně společných aktivit běžných a speciálních tříd.
- Vhodně nastavený způsob práce se žáky ze sociálně vyloučeného prostředí usnadňuje jejich začleňování do kolektivu spolužáků.
- Organizace zájmového vzdělávání ve školní družině a pestrá nabídka volnočasových aktivit podporuje rozvoj individuálních i skupinových zájmů žáků.
- Zapojení se do projektů a aktivity vedení školy při realizaci místní akční skupiny přináší škole možnosti širší spolupráce s externími subjekty, která přispívá k rozvoji vzdělávací nabídky.
- Učitelky mateřské školy trvale vytvářejí optimální podmínky pro rozvoj prosociálních vztahů mezi dětmi, pedagogy a zákonnými zástupci.

Slabé stránky a/nebo příležitosti ke zlepšení

- Malý zájem učitelů o působení v daném regionu neumožňuje škole zajistit plně kvalifikovaný pedagogický sbor.
- Omezené příležitosti pro pedagogické pracovníky zapojit se do dalšího vzdělávání vzhledem k dopravní obslužnosti a poloze školy vzdálené od školících center.
- Menší využívání diferenciací činností ve výuce směřující k podpoře nadaných žáků v základní škole.
- Nastavený způsob vyhodnocování efektivity činností jednotlivých integrovaných bloků v mateřské škole neposkytuje dostatek informací pro následné využití a uplatnění získaných poznatků při plánování navazující vzdělávací nabídky včetně výběru vhodnějších forem a metod práce pro další individuální rozvoj dětí.
- Vzhled budovy školní družiny a její vnitřní vybavení vyžaduje postupnou obnovu a modernizaci.

Doporučení pro zlepšení činnosti školy

- Věnovat pozornost metodickému vedení pedagogů bez odborné kvalifikace, podporovat zahájení a dokončení odpovídajícího studia.
- Vytvořit podmínky pro vyšší míru využívání didaktických prostředků ve výuce.
- Postupně obnovovat vybavení školní družiny.

- Při řízení mateřské školy účinně metodicky vést učitelky a doplňovat jejich poznatky v oblasti plánování činností s vazbou na organizaci vzdělávání s využíváním moderních metod a forem práce.
- Zefektivnit systém získávání informací o pokroku dětí mateřské školy v jednotlivých vzdělávacích oblastech se zaměřením na jejich uplatňování při plánování vzdělávacích činností pro jejich další rozvoj.
- Při sestavování jídelníčků využívat výživová doporučení v oblasti školního stravování a nutriční doporučení Ministerstva zdravotnictví ČR ke spotřebnímu koši v souladu se zásadami zdravé výživy.

Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírají

1. Zřizovací listina Základní školy a Mateřské školy Osoblaha, příspěvkové organizace, schválená zastupitelstvem Obce Osoblaha na základě usnesení č. 70/4 ze dne 15. 6. 2011, s účinností od 1. 9. 2011
2. Jmenovací dekret do funkce ředitele Základní školy a Mateřské školy Osoblaha, příspěvkové organizace, s účinností od 1. 8. 2014 do 31. 7. 2020, vydaný starostkou obce dne 3. 6. 2014
3. Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání „Otevřená škola“, platný od 1. 9. 2017
4. Školní vzdělávací program pro předškolní vzdělávání „Svět kolem nás“, platný od 1. 9. 2017
5. Školní vzdělávací program pro školní družinu při ZŠ a MŠ Osoblaha, aktualizovaný ke dni 1. 9. 2016
6. Plán práce pro školní rok 2017/2018
7. Celoroční plán školní družiny pro školní rok 2017/2018
8. Rozvrh vyučovacích hodin ve školním roce 2017/2018
9. Minimální preventivní program a školní preventivní strategie pro školní rok 2017/2018, ze dne 29. 8. 2017
10. Výroční zprávy za školní roky 2015/2016, 2017/2018
11. Personální dokumentace všech vyučujících vedená ve školním roce 2017/2018
12. Plán dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků na školní rok 2017/2018
13. Školní řád základní školy, včetně pravidel pro hodnocení výsledků vzdělávání žáků, s účinností od 1. 9. 2017
14. Školní řád mateřské školy, platný od 1. 9. 2017
15. Vnitřní řád školní družiny, platný od 1. 9. 2017
16. Vnitřní řád školní jídelny, platný od 1. 9. 2016
17. Plán kontrolní a hospitační činnosti pro školní rok 2017/2018
18. Organizační řád, s účinností od 1. 9. 2017
19. Třídní knihy základní školy vedené ve školním roce 2017/2018
20. Třídní knihy mateřské školy vedené ve školním roce 2017/2018
21. Školní matrika základní školy vedená ve školním roce 2017/2018

22. Dokumentace žáků se speciálními vzdělávacími potřebami vedená ve školním roce 2016/2017
23. Školní matrika mateřské školy vedená ve školním roce 2017/2018
24. Přehledy výchovně vzdělávací práce ve školní družině vedené ve školním roce 2017/2018
25. Zápisy z jednání školské rady vedené ve školním roce 2016/2017 a 2017/2018
26. Zápisy z jednání pedagogické rady vedené ve školním roce 2016/2017 a 2017/2018
27. Přehledy docházky dětí ve školním roce 2017/2018
28. Žádosti o přijetí dítěte k předškolnímu vzdělávání, evidenční listy, rozhodnutí o přijetí
29. Diagnostické záznamy o dětech vedené ve školním roce 2017/2018
30. Portfolia a práce dětí – pracovní listy, grafomotorická cvičení, výkresy vedené ve školním roce 2017/2018
31. Dokumentace školy k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví dětí a žáků vedená ve školním roce 2017/2018
32. Knihy úrazů dětí a žáků vedené ve školním roce 2017/2018
33. Vnitřní řád školní jídelny, platný od 1. 9. 2017
34. Dokumentace školy ke školnímu stravování dětí a žáků vedená ve školním roce 2017/2018
35. Účetní závěrka sestavená ke dni 31. 12. 2017, ze dne 25. 1. 2018
36. Údaje o finančním vypořádání dotací poskytnutých ze státního rozpočtu v roce 2017, ze dne 9. 1. 2018
37. Přípisy Krajského úřadu Moravskoslezského kraje: Výše závazných ukazatelů na přímé náklady a Poskytnutí dotací z rozvojových programů MŠMT na rok 2017
38. Přípis Krajského úřadu Moravskoslezského kraje: Sdělení o financování vykázaných podpůrných opatření v roce 2017, ze dne 25. 1. 2017 a 8. 3. 2017

Poučení

Podle § 174 odst. 11 školského zákona může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu Česká školní inspekce, Moravskoslezský inspektorát, Matiční 20, 702 00 Ostrava, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9) nebo na e-podatelnu csi.t@csicr.cz s připojením elektronického podpisu, a to k rukám ředitelky inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v místně příslušném inspektorátu České školní inspekce. Zároveň je zpráva zveřejněna na webových stránkách České školní inspekce a v informačním systému InspIS PORTÁL.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Mgr. Ivo Vondra, školní inspektor

Mgr. Ivo Vondra v. r.

RNDr. Libor Kubica, školní inspektor

RNDr. Libor Kubica v. r.

Mgr. et Mgr. Dagmar Vilášková,
školní inspektorka

Mgr. et Mgr. Dagmar Vilášková v. r.

Mgr. Jiřina Budíková, školní inspektorka

Mgr. Jiřina Budíková v. r.

Ing. Alena Ledabylová, kontrolní pracovnice

Ing. Alena Ledabylová v. r.

V Opavě 7. 5. 2018

Datum a podpis ředitele školy potvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

Mgr. Petr Kristiník, ředitel školy

Mgr. Petr Kristiník v. r.

V Osoblaze 15. 5. 2018